

Вища освіта в Україні

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Навчальний посібник

Н. В. Тарасенко, І. М. Вагнер

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Навчальний посібник

*Рекомендовано
Міністерством освіти та науки України*

Видавництво “Новий Світ-2000”
Львів -2011

УДК 336:005.52 (075.8)
ББК 65.053я73
Т 19

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав будуть переслідуватися у судовому порядку.

*Гриф надано Міністерством освіти та науки України
(лист № 1.4/18-Г-2499 від 03.12.08 р.)*

Тарасенко Н. В., Вагнер І. М.

Т 19 Фінансовий аналіз: Навч. посіб. -Львів: "Новий Світ-2000", 2011 - 444 с.

ISBN 978-966-418-108-9

Навчальний посібник підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни "Фінансовий аналіз", яку включено до навчального плану підготовки бакалаврів з економіки та підприємництва. Розглядаються теоретичні засади фінансового аналізу зокрема, інструментарій аналітичного дослідження, методика факторного аналізу, інформаційне забезпечення. Особлива увага приділяється висвітленню питань оцінки майна підприємства та ефективності його використання, складу та структури джерел фінансових ресурсів, аналізу грошових потоків, фінансової стійкості, платоспроможності та кредитоспроможності підприємства, його ділової активності з урахуванням вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та звітності.

Для студентів і викладачів економічних вузів. Посібник буде корисним і для працівників виробничих підприємств, фінансово-кредитних установ.

УДК 336:005.52 (075.8)
ББК 65.053я73

ISBN 978-966-418-108-9

© Тарасенко Н. В., Вагнер І. М., 2011.

© "Новий світ-2000", 2011.

ЗМІСТ

Передмова.....	8
РОЗДІЛ 1. ЗНАЧЕННЯ І ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ.....	10
1.1. Зміст фінансового аналізу, його види.....	10
1.2. Мета, завдання та значення фінансового аналізу....	17
1.3. Система показників фінансового аналізу.....	21
1.4. Методи та прийоми фінансового аналізу.....	27
1.5. Способи виміру впливу факторів у фінансовому аналізі.....	56
Питання для самоперевірки.....	74
Тести.....	76
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ.....	80
2.1. Зміст інформаційного забезпечення фінансового аналізу, джерела його формування.....	80
2.2. Фінансова звітність підприємства як інформаційна база фінансового аналізу.....	84
2.3. Бухгалтерський баланс як основне джерело аналітичної інформації для оцінки фінансового стану підприємства.....	91
2.4. Звіт про фінансові результати та його використання для аналізу.....	114
2.5. Звіт про рух грошових коштів і його використання для управління грошовими потоками.....	124
2.6. Звіт про власний капітал та його призначення.....	135
Питання для самоперевірки.....	141
Тести.....	142
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА.....	145
3.1. Загальна оцінка стану майна.....	145
3.2. Аналіз необоротних активів.....	150

Фінансовий аналіз

3.2.1. Аналіз змін складу та структури необоротних активів.....	150
3.2.2. Аналіз нематеріальних активів.....	150
3.2.3. Аналіз основних засобів.....	157
3.4. Аналіз виробничого потенціалу підприємства.....	169
3.5. Оцінка ефективності використання майна підприємства	171
3.5.1. Аналіз ефективності використання основних засобів.....	175
Питання для самоперевірки.....	182
Тести.....	181
РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	187
4.1. Аналіз змін обсягу, структури та динаміки оборотних активів.....	187
4.2. Оцінка стану поточних активів підприємства.....	190
4.2.1. Аналіз стану виробничих запасів.....	190
4.2.2. Аналіз грошових коштів	198
4.2.3. Аналіз стану дебіторської заборгованості ...	200
4.3. Аналіз якості оборотного капіталу та ефективності його використання.....	209
Питання для самоперевірки.....	211
Тести.....	214
РОЗДІЛ 5. АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	216
5.1. Аналіз динаміки, складу та структури джерел фінансових ресурсів.....	216
5.2. Аналіз структури джерел формування власного капіталу.....	222
5.2.1. Аналіз власного оборотного капіталу.....	223
5.3. Аналіз позикового капіталу, ефективності його використання.....	228
5.3.1. Фінансовий леверидж.....	236
Питання для самоперевірки.....	238
Тести.....	239

Зміст

РОЗДІЛ 6. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ.....	241
6.1. Сутність грошового потоку, необхідність його дослідження та значення аналізу руху грошових коштів ...	241
6.2. Аналітичне дослідження руху грошових коштів ...	248
Питання для самоперевірки.....	259
Тести.....	259
РОЗДІЛ 7. АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	261
7.1. Сутність ліквідності та платоспроможності.....	261
7.2. Аналітична оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.....	264
Питання для самоперевірки.....	275
Тести.....	275
РОЗДІЛ 8. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	277
8.1. Зміст фінансової стійкості підприємства, мета та завдання аналізу.....	277
8.2. Аналітичне дослідження фінансової стійкості підприємства.....	279
Питання для самоперевірки.....	288
Тести.....	289
РОЗДІЛ 9. АНАЛІЗ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	291
9.1. Економічна сутність кредитоспроможності підприємства та необхідність її оцінювання.....	291
9.2. Оцінка кредитоспроможності підприємства.....	302
Питання для самоперевірки.....	323
Тести	324
РОЗДІЛ 10. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	327
10.1. Сутність ділової активності підприємства, основні критерії та показники.....	327

Фінансовий аналіз

10.2. Аналіз ділової активності підприємства.....	330
Питання для самоперевірки.....	344
Тести.....	344
РОЗДІЛ 11. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	340
11.1. Зміст, завдання і джерела інформації аналізу фінансових результатів	346
11.2. Аналіз рівня, динаміки та структури фінансових прибутків.....	352
11.3. Аналіз валового прибутку від реалізації продукції.....	355
11.4. Аналіз резервів збільшення валового прибутку від реалізації продукції.....	362
11.5. Аналіз фінансових результатів інвестиційної діяльності.....	364
11.6. Аналіз розподілу та використання прибутку	369
11.7. Аналіз показників рентабельності.....	371
Питання для самоперевірки.....	378
Тести	379
РОЗДІЛ 12. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	382
12.1. Зміст і завдання аналізу інвестиційної діяльності...	382
12.2. Оцінка інвестиційної стратегії підприємства	385
12.3. Критерії оцінки інвестиційної привабливості проектів (доцільності капіталовкладень).....	390
12.4. Оцінка змін обсягів та структури інвестиційних вкладень.....	395
12.5. Аналіз реальних інвестицій.....	396
12.6. Аналіз фінансових інвестицій у цінні папери	400
Питання для самоперевірки.....	408
Тести.....	408
РОЗДІЛ 13. КОМПЛЕКСНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	410
13.1. Сутність, мета та значення комплексного оцінювання фінансового стану підприємства.....	410

Зміст

13.2. Методика визначення узагальнюючого показника оцінки фінансового стану та порівняльної рейтингової оцінки діяльності підприємства.....	415
13.3. Діагностика ризику банкрутства	416
Питання для самоперевірки.....	420
Тести.....	420
ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ...	422
ДОДАТКИ.....	425